

деана лесковар

три чекића

(а о српу да и не говоримо)

Сара Коен (уметничко име Деана Лесковар) рођена је и школовала се у Београду где живи и дан-данас, радећи у Играном и серијском програму Телевизије Београд.

Аутор је тридесетак радио-драма извођених на програмима југословенских и немачких радио-станица.

Ту је затим трилогија *Слике жалосних доживљаја* (1979), извођена у Атељеу 212, Српском народном позоришту у Новом Саду, Хрватском народном казалишту у Осиеку, Театру m. b. H. у Бечу итд. Овај текст је добио награду *Dr. Branko Gavella* односно *Јован Стерија Појовић* за најбољи југословенски драмски текст 1980, односно 1981. године.

Драма *Три чекића (о срју да и не говоримо)* извођена је у Српском народном позоришту у Новом Саду у режији Егона Савина.

Вредна су пажње и сценарија за игране филмове *Шадијер* у режији Миљенка Дерете и *Дошло се на данашњи дан* у режији Мирослава Лекића.

Неизведена комедија *Трбосек*, необјављена проза *Девеи и њо година...* али, о том – потом.

деана лесковар

три чекића
(а о српу да и не говоримо)

ЛИЦА

малеш
алка
уски
бајра
грегори, 12 год.
каћа
стаљин
милеса
тетка-драга
разредна
стаљинов отац
милесин отац
каћин отац
славица
говедо, пас
и други.

* * *

све што кљуца хтело би да кљуца
нека кљуца и треба да кљуца
(д. радовић)

* * *

пера сисач пуши курац
пуши нам га *фино*, *полако*.
(графит са зида архитектонског факултета)

* * *

... јер ћу сад лећи и кад ме потражиш мене неће бити.
(књига о јову, гл. VII,21)

на изричит захтев аутора, драма је штампана као што је својевремено и написана, искључиво малим словима, без обзира на уобичајене ортографске захтеве (лично име, почетак реченице и сл.)

1. први мај

врачар. улица са џурском калдрмом. оронула двоспрајница са разним шуџама у дворшшшшш. исџред куће дрвена бандера.

у џриземљу локал са жуџом меџалном куџлом изнад враџа, завесом од нанизаних дрвених џерлица и фирмом “фризер за даме и џосџоду. вршимо џоџлу и хладну џрајну ондулацију”.

на фасади кредом којекако нацрџано срце у коме џише “сџаљин и милеса”. јуџро је, уски сџоји џо џред оџледалом у џеџкиној соби.

радио емиџује џренос џрвомајске џараде.

радио: ... громогласан аплауз председнику републике титу, који се заједно са потпредседником извршног већа александром ранковићем управо довезао у отвореном аутомобилу пред зграду народне скупштине. председника републике и александра ранковића дочекују и поздрављају пред зградом скупштине: председник народног одбора београда милијан неоричић, секретар градског комитета савеза комуниста милојко друловић и председник градског одбора српн бранко пешић. на свечано украшеној трибини налази се највиши државни, партијски и војни руководиоци: председник савезне народне скупштине петар стамболић, потпредседници савезног извршног већа едвард кардељ, родољуб чолаковић и мијалко тодоровић са члановима већа, председник централног већа савеза синдиката југославије светозар вукмановић, председник народне скупштине србије јован веселинов, председник републичког извршног већа слободан пенезић; на трибини се налазе и државни секретар за послове народне одбране, генерал армије иван гошњаќ, председник централног комитета савеза омладине југославије томислав бадовинац, председник српске академије наука и уметности илија џуричић, ректор београдског универзитета, доктор борислав благојевић и многи други политички, јавни и културни радници.

чује се хорска џесма, авиони и жаџор џледалаца.

радио: ... “интернационалу” коју пева хор београдске опере смештен преко пута централне трибине, а хиљаду радника у плавим оделима носећи пет стотина партијских застава управо корача свом ширином булевара револуције, иза њих дванаест радника, такође у плавим оделима, носе велике портрете лењина, маркса, енгелса и тита. на кратком растојању иза њих иде возило на коме су са обе бочне стране исписане речи џролеџери свих

земаља ујединиће се и живео 1 мај, међународни празник рада! возило декорисано циновским букетом разноврсног свежег цвећа зауставља се пред централном трибином. млади радник инустрије прецизне механике у београду, 24-годишњи миљко миљковић, обучен у плави радни комбинезон, обраћа се председнику титу.

миљко миљковић: драги друже тито! и овогодишњи првوماјски празник, двадесети по рођењу републике, славимо у борби за мир и социјализам! с вама на челу, уједињени радни људи југославије јачају социјалистичку републику! срећан вам 1 мај, друже тито!

тито: омладинцима и радним колективима, градитељима социјализма у југославији, желим сретан 1 мај!

(ајлауз)

док возило пролази поред трибине, омладинке са возила бацају цвеће на све стране, а у небо се диже читаво јато белих голубова!

уђе алка.

алка: ниси на паради?

уски: касно сам устао.

алка: још траје.

уски: или од почетка, или никако.

алка: а домаћи за понедељак? како сам се осећао-ла за време првوماјске параде?

уски: осећао сам се као ти.

алка: одјеби, не дам!

уски: нећу да препишем, променићу, оно што је теби било лепо, ја ћу рећи да је ружно, и обратно.

алка: ако ја кажем да су другови тито и ранковић лепо изгледали на трибини?

уски: онда ћу ја... рећи ћу да... да није важно како су они изгледали, него шта смо ми постигли под њиховим руководством за ових двадесет година живота у слободи и... да наше очи нису упрте у њих лично, него у тековине које... и тако даље. Уосталом, ни ти не гледаш.

- алка: преписаћу из новина. малеш учествује маскиран као чекић, а кременка тапушковић као срп! обуци се, само висиш пред тим огледалом. бар да си закључао...
- уски: тетка гледа параду. јел качи мајку то првомајско помиловање?
- алка: мислим да качи, не знам. што?
- уски: крајње је време да узмемо засебан стан, треба ли ја да проводим своје најлепше године у страху да ми тетка не рупи у собу док се облачим? баш волим што сам испао овакав, а не другачији, знаш? могао сам да имам другачију косу, светлије очи, висину, све... а овако је баш добро.
- алка: мислиш кад кева изађе да ћемо имати свој стан?
- уски: фала богу. шта, треба цела младост да ми прође код тетке?!
- алка: ја не би много очекивала од кеве.
- уски: она нам је све што имамо.
- алка: тетка-драга нам је све, будало! кад кева изађе исто ће да нам се набије овде, видећеш. не може она да добије посао кад је била на робији.
- уски: живели смо као богови.
- алка: а сад као говна. докле ћеш да се дивиш свом курцу, у пичку...
- оде алка.*
- радио: ... произвођачи роба за широку потрошњу. погледи гледалаца не знају на чему пре да се задрже: на елегантним *заставиним* аутомобилима, мотоциклима *иреиис*, телевизорима загребачке радио-индустрије, *џорановим* електричним апаратима за домаћинство, намештају фабрике *марко радовић* из титогграда и многобројним и разноврсним предметима за одевање. омладина и студенти ни овога пута нису изневерили своју традицију: и овог сунчаног јутра они су највеселији и најраздраганији део колоне која већ два часа непрекидно тече пространим булеваром. на челу поворке два младића и две девојке носе транспарент на коме пише: *наши експонајти су наша младосћ и наши осмеси!* групе младих радника, средњошколаца и бригадира смењују се испред свечане трибине у изврсном расположењу, громко и одушевљено кличући председнику титу и певајући песме републици. транспаренти које они носе звуче као завет младе генерације: *градимо, јер верујемо у мир!* и *кунемо се вољеном маршалу, градићемо јадран-магистралу!*
- хор пева "уз маршала ѿијѿа". док ѿраје ѿесма, са улице у дворѿиѿе, а заѿиѿим у кућу и у собу улази чекић висок два метра.*

чекић: алка! ух, извини уски...

уски: ма ништа, уђи.
(облачи *z̄aће*)

из чекића изађе малеш и узаси радио. малеш муца.

малеш: здраво. де је алка?

уски: тамо.
(облачи *се*)

малеш: питај ме што сам украо експонат.

уски: баш ме брига.

малеш: да им јебем матер! чекали смо горе код цветкове пијаце од шес изјутра, овака гужва, све на једнј нози сам стајао, ал ко ми је крив кад оћу да прођем крај трибине! пре пола сата, баш кад је кретала наша група, кременка тапушковић падне у несвест, сва се била укочила док је стајала онако савијена као срп. ја тео да пођем сам. они кажу, де ћеш, ко је видо чекић без српа! ја кажем, могу ја да носим и срп, они кажу, марш кући! и онда сам мазно чекић, узинат!

уђе алка.

алка: у којој си групи био?

малеш: ни у једној.

алка: нема тога што ти не би засро.

уски: није...

алка: ти ће ми кажеш.
(увуче *се* у чекић)
како ми стоји?

уски: пази, срушићеш огледало.

малеш: ја решио да будем примеран омладинац. пријавио се добровољно за дан младости и за радну акцију на лето, прошле недеље учествовао у акцији уређења школског дворишта, а сад у суботу скупљам новчане прилоге за борбу против те бе це. све ћу да радим, само да ме не терају у дом.

алка: не тера те школа, него социјални радник.

малеш: ваљда се прво распита у школи какав сам ђак и онада разредна каже, знате, он се залаже...

алка: цабе ти залагање кад си малолетан и немаш родитеље. де ћеш, уски?

оде уски.

- малеш: ја улазим, а он стоји го пред огледалом и клибери се.
- алка: па шта?
- малеш: пријавиле ме комшије што спавам у шупи, а јебу ме и за тапкање пред *козаром*. беспризоран, тапка карте. тако један амерички глумац, чито сам у *филмском светићу*, као клинац тапкао карте, а данас зарађује више од кенедија!
- алка: ја сам за никсона.
- малеш: ти увек контра.
- алка: видећеш, кад кенеди одува своје, он ће бити председник.
- малеш: заболе ме. питаћу бајру да ме прими код њега у шупу.
- алка: што је згодан тај бајра! он је мој тип мушкарца.
- малеш: мислио сам да сам ја твој тип?
- алка: јеси, сад. закључај врата.
- малеш: а тетка?
- алка: гледа параду.
(и одврну радио до даске)
- радио: ... фискултурници поздрављени бурним аплаузом. живописна поворка на челу са првацима европе у гимнастици мирославом цераром и мирјаном милић пролази поред свечане трибине. група гимнастичара изводи неколико врло успешних вежби које изазивају одушевљење на свечаној трибини одакле параду посматрају и чланови бројних делегација из иностранства. на централној трибини налазе се: делегација отечественог фронта бугарске, затим синдикалне делегације ссср, чехословачке, мађарске, пољске, румуније, др немачке, алжира, бурме, тангањике, марока, адена и чланови делегације конфедерације рада италије. параду такође посматрају представници народне организације социјалистичке партије либана, омладинске социјалистичке лиге јапана...

2. слика за читуљу

рано јуџиро. кроз оџворена враџа шуџе у дворџиџу чуџе се како неко цеџа дрва. амбуланџна кола џролазе завиџајуџи сиреном.

улицом наиџе џосџариџа енерџична жена с малим брковима, засџане џред оџрадом и извади џакеџи из џорбе. дуџо и џолако одмоџава харџиџу из коџе се џојављуџе слузава ружичастџа маса изнуџрице. комад џо комад жена баца џреко оџраде.

жена: мац, мац, мац! цане, црни, шушко, мушко, душко! мац, мац, мац!
(иза шуџе заори се џромоџласан лавез)
марш цукело, јебо те ко те довео да те јебо! лепко, сивка, ширли, марко, плишо, жанета, мурко! мац, мац, мац!

жена сџоџи још мало џледајуџи како јеџу, џа оде.

алка изаџе из шуџе носеџи куџи џлеџену корџу до врха џуну дрва. алка носи киџњастџу хаџину са воланима коџа изџледа као да је џревелика за џу.

мало заџим улицом наиџе сџџна сџариџа у жуџој свиленој хаџини, са великим жуџим шеџиџром и џроџескно нашминканим лицем исџод џеџа. Накиџена је брошеџима, џинџувама, нарукџицама, а у руџи носи црну лаковану џаџиџицу. засџаје и џреџура џо канџи за џубре, а џруџица деце коџа се шуџала за џом џоџрчи вичуџи.

деца: гр-ки-ња, грч-ки апс! гр-ки-ња, грч-ки апс!

У суседној шуџи џробуди се баџра. зевне, баџи џоџлед на малоџ браџа коџи сџава, џа усџане, у дуџим џаџама и џоџкошуџи изаџе у дворџиџе. зева и чеше се. на улици, деца џаџају сџариџу камењем. камен џадне до баџриних ноџу.

баџра: даџу ја вама гркињу! марш! саџу зовем говеџо! говеџо, на!

иза шуџе се зачу режање и лавез и круџан, космаџи цукац излеџе на улицу. деца се разбеџаше.

старица: спасџба.

рече сџариџа и насџави да џреџура џо џубреџу.

алка уноси дрва у кухињу. у куџној хаџини, с виклерима у коси, џеџка сџрема доручак.

алка: броџутро, тетка.

тетка: где тумараш тако рано? доста више тих дрва, пуна нам је куџа.

алка: кад волим да цепам.

тетка: пробуди брата.
 алка: нека га.
 тетка: закасниће на воз.
 алка: јао, јел то данас? уски, пробуди се, идеш на такмичење.
 уски: јел то данас?

и гунђајући оде у кућашило.

тетка: опет сте ноћас спавали заједно.
 алка: била сам се нешто уплашила...
 тетка: заједничко спавање пре свега није здраво. млад организам захтева...
 алка: па ваљда је и организму добро кад сам ја задовољна...
 тетка: неудобно је, да не помињем остало, нису ти кревети за двоје.
 алка: а да их саставимо? да направимо као брачни кревет?
 тетка: нећеш у брачни кревет с братом док са ја жива! још једном ако вас ухватим, уски иде у моју собу, а ја долазим код тебе.
 алка: окрутна и сурова тетка.

однекуд са сирајћа заори се песма сјаљиновог оца.

стаљинов омладинци, омладинке,
 отац: велик вас је број!
 против свега што не ваља
 крећемо у бој!
 низ планине, реке стазе,
 омладинске ноге газе,
 ево нас!

стаљин: свако јутро иста песма. Иди бре, ћале... пробудио си ме.
 стаљинов
 отац: време је за школу.
 стаљин: а ти, де ћеш?
 стаљинов против свега што не ваља
 отац: дижемо свој глас!
 ми у раду и слободи
 видимо свој спас...

бајра: здраво, алка.
 алка: здраво, бајра.
 бајра: храниш ми џукца? дај, ја ћу ти то исцепам.
 алка: нека.

бајра: нуде ми да разносим млеко по нашем крају. мала нам кевина пензија.
 алка: је л нека лова?
 бајра: тако...
 алка: а је л тешко?

бајра климну главом.

из куће изађе стаљинов отац у љуменим чизмама, носећи прибор за риболов. узне стаљари бицикл из спрема и изгуба га на улици све љевушећи себи у браду.

стаљинов по олуји, мутној води,
 отац: наш брод само напред броди,
 ево нас!
 тетка: три пара панталона за два дана!
 уски: волим да сам елегантан.
 алка: читам сад једну руску причу, о пилоту сифилистичару који непрестано лети, да не би сишао доле и заразио своју девојку...

бајрин мали брајн грегори с десном руком у љрљавом, изврљаном гийсаном омоћу ишунђао се у дворнићу и љрслушкунје.

грегори: па не мора да туца кад је болестан.
 бајра: грегори, марш унутра! спремај се за школу!
 тетка: теткин математичар! тако ми је драго што идеш на такмичење.
 уски: појма немам зашто су ме изабрали.
 тетка: зато што ти иде математика.
 уски: па све ми иде.
 тетка: не прави се важан. мама ће се радовати кад чује.
 уски: јел добила првомајско помиловање?
 тетка: јесте, јесте.
 уски: и кад излази?
 тетка: крајем идуће године. или почетком 65.
 уски: само ти сметамо овде.
 тетка: ајде... немам деце и драго ми је што сте ту. ви сте ми од рођеног брата.
 уски: тамо смо имали тату и два купатила. нисмо морали овако да штедимо...
 тетка: зна се професорске плате колике су...

уски: само да је нису ухватили. добро. ево ти слика за читуљу.
тетка: уски, то са сликом има да престане!
уски: само у случају да ми се нешто деси.
тетка: и да ти се деси, читуља је ствар нас који остајемо.
уски: ја би умро кад би ми ставила слику из Ђачке књижице де изгледам као кретен!
тетка: телефонирај чим стигнеш!

с кофером у руци уски излази у дворшић. ррићрчава му алка са секиром.

алка: кад се враћаш?
уски: четвртак увече.
алка: бићемо на станици, малеш и ја. ако победиш, и тетка.
уски: оставио сам јој слику за читуљу, ако... ти знаш...
алка: важи.

оде уски.

бајра: грецо! јесам реко да се облачиш?
грегори: пет минута.
бајра: устај!
грегори: устаћу, ал да ми вратиш бициклу.
алка: јебо те, исекла сам хаљину секиром.
тетка: добро ниси ногу.
алка: разредна свима рекла да продуже сукње, а мени да скратим.
тетка: а ти уживаш што се разликујеш.
алка: шта је ово? за кеву? и ја сам јој купила чарапе и шампом.
тетка: хоћеш са мном?
алка: ц.
тетка: да л је уски нормалан младић, то ти мени кажи!
алка: шта хоћеш? скроз одличан. иде на савезно такмичење математичара, што ја нећу никад!

- тетка: то је тачно.
(оде уздишући)
- у дворишту, бајра свира на гитари. дође стаљин.
- стаљин: ја наручио електричну гитару код столара на ћошку, а кад сам мето жице она се сва искривила.
- бајра: ниси ставио челичну шипку.
- стаљин: како сад да је исправим?
- бајра: наручи нову.
- алка оде у школу. зоведо је исцраћии од кайије. за њом одоше сџаљин, грегори, милеса. бајра је свирао за своју душу, кад еџо џи каће.*
- каћа: журим, закаснила сам. вечерас у седам код џџри чекића.
- бајра: чекај, стани! зашто увек код џџри чекића, а станујемо у истој згради?
- каћа: оа, тата... он мисли... он каже... да не треба да се забављам, да је још рано. морам да идем.
(оде)
- улицом прођоше кола пуна старудије која је вукло мршаво коњче. поред која је ишао циган. говедо се уби од лајања.
- циган: старо гвожђе, старе крпе купујемо! акумулатори стари, казани од купатила стари! старо гвожђе, стари месинг, бакар, крпе старе купујемо!

3. међу нама

*бајра је седео у својој шуџи и дрндао гџиџару.
улицом џрође џрасџари црни "форд караван" са звучником на крову.*

- глас: хумор, дресура, акробатика, песме јужне америке! зашто да идете у париз кад је милен руж дошао у београд? за љубитеље музике – концерт на четкици на зубе! бонго убија рилета маљем, а мориц спилман ставља главу у чељуст цару животиња! интернационални програм! медведи маика и петер возе мотор без испита и дозволе! упозоравамо вас: чувајте сатове и новчанике, јер у програму учествује бора III, поштени лопов! програм води алексије марјановић, хумориста! представе почињу свакога дана у 18 и 20 часова!

уђе зрегори.

грегори: бајра, бајра, има циркус! да ме водиш!

бајра: нема се откуд.

грегори: бајра, врати ми бициклу!

бајра: нахрани говедо.

грегори: ал да ми вратиш бициклу.

оде и враћи се са зоведом.

бајра: што си је пустио? оћеш да уједе пандура, па да нас тужи!

грегори: он је у пензији, нико њега не зарезује.

бајра: пандур је пандур.

грегори: ма врати ми бициклу, чујеш? бајра! еј, бајра!

бајра: кад ти скину гипс.

*зоведо рикне, излећи на улицу и враћи се са малешом. малећ носи ћебе, ка-
иуи, јасиук и нешио књиџа.*

малеш: дошли јутрос у школу, социјална радница, нека баба, са пандуром. каже, ако немаш никога, мораш у дом. ја кажем, имам кеву у младеновцу. ја у младеновац, а код кеве свиње шетају по дворишту, смрде говна, блато и дечурлије једно пет комада. каже кева, не долази у обзир, доста је мени моје деце. ко да ја нисам њен! као, неће муж да чује, а муж, ковач, ради нешто у дворишту, боли га патка. пита баба, оћеш да останеш, ја кажем оћу. дабоме да оће, каже ковач. уведе у кућу бабу и пандура, да им ракију, потпише оне папире. оду они. каже ковач, ајде сад, тутањ! а кева би ме ладно стрпала у дом, пичка јој материна!

бајра: де ти је отац?

малеш: у старој пазови. келнер у кафани *код куме*.

бајра: књиге стави тамо. ово на грецин гревет. греца ће да спава са мном.

малеш: е, бајра... фала ти ко брату.

бајра: ма срање.

грегори: баш фино! ал ћемо да се возимо са бициклама!

бајра: добићеш бицикл у главу. каћина кева купила електрични шпорет, а стари избацила у двориште. да унесемо, ваљаће.

малеш: немој ти, да не види каћа...

грегори: па да каже, скупљају ко цигани!

- бајра: то каћа никад неће рећи.
- малеш: имају код мене у шупи неки чункови, донећу сутра.
- каћин оџац шейџа њо соби сав занеџ џексџом који дикџџира. каћа вредно џише.*
- каћин: "... уредним собама у хотелима, љубазном и услужном особљу,
отац: укусној и јефтиној храни. једино што смета утиску ове заиста лепе бање..."
- каћа: полако.
- к. отац: "... је класична зграда усред парка, такозвани курсалон. можда је овај назив некад и звучао отмено, али данас нам пара уши." где сам стао.
- каћа: пара уши. што не пишеш сам, тата?
- малеш: каћа, сиђи часком!
- каћа: не могу, пишем тати писмо за новине!
- к. отац: мора цео свет да зна шта ми радимо.
- каћа: то је бајра, тата.
- к. отац: трезвен момак. идемо даље. "поред табли које стоје испред главног улаза, на крову је подигнута и повећа светлосна реклама 'курсалон'. зар се овај туђ назив не може да замени са 'бањски дом', или неким нашим локалним именом као што је 'дрина', 'подриње', 'поцерица', 'мачва', 'семберија', и слично?"
- каћа: готово?
- к. отац: име, презиме, занимање, адреса.
- каћа сиђе у дворишџе.*
- каћа: баш си морао да узимаш тај шпорет док тата гледа!
- бајра: што, је л му треба?
- каћа: он те цени, знаш... а сад те види с тим малешом, вучете шпорет као цигани!
- бајра: малеш остаје код мене. хтели су да га стрпају у дом.
- каћа: тата каже да је он дрипац. тапка карте пред *козаром*, видела сам га. забавља се са алком. а и та алка је сва некако... облачи се као нико. и брат јој је чудан. тата каже да им је мама на робији, због проневере. она те стално гледа.
- бајра: ко?
- каћа: алка.
- бајра: па нека гледа.

каћа: ја сам имала тако срећно, безбрижно детињство без проблема, да... кад чујем да су некога родитељи напустили, то за мене представља прави мали потрес.

бајра: благо теби.

каћа: смејаћеш се, али мени је највећи проблем у животу био да ли ћу узети црвени или плави кишни мантил, ако ће киша. тата, мама и ја, то је тако сложна мала заједница. нас троје против осталог света! тата чим види и најмању неправилност у било чему, одмах напише писмо новинама, да се зна.

улицом ѿролазе амбулантѿна кола завијајући сиреном.

бајра: сећаш се кад је стаљинова кева попила соду? нисте ви још били дошли. стаљин дотрчао у пиѿами ту, преко пута, у хитну помоћ. бос, плаче, нису могли да је спасу.

каћа: пуштају ме на радну акцију! послала сам их да гледају “прекобројну” и видели су да млади не иду тамо да се курвају као што су они мислили.

бајра: шта ћеш на акцији? то је за будуће политичаре, оне клинце који су активни у месној заједници, па ће им то после ваљати за биографију,

каћа: није истина! иду сви млади! већина. увек ми све поквариш.

бајра: ја не могу. нема ко да ми чува грецу.

каћа: нека иде са школом на летовање.

бајра: греца? пре би црко.

грегори: шта, греца?

бајра: ништа, иди кући.

грегори: а де ћете ви?

бајра: у “еуридику”, на игранку.

грегори: каћеш да се вратиш?

бајра: ајде кући, тамо ти је малеш. има пола леба и кувано јаје, па поделите.

грегори уђе у шућу где малеш узалуд ѿокушава да одсвира нешто на гитари. стаљин излази у двористије и зове милесу на звиждук у 8.

малеш: стаљине!

стаљин: види њега.

малеш: ту сам, код бајре. јел знаш да свираш?

стаљин: фала богу.

малеш: ај ми покажеш.

стаљин: не могу сад.
(звижди)
милеса! Изиђи бре, милеса, знам да си горе!

милесин
отац: губи се, гелиптеру!

стаљин: милеса!

м. отац: треба теби дваесипет на тур! чекај док ти сиђем!

грегори: пази сад!

стаљин: милеса!

м. отац: марш отале, ђубре једно последње!

малеш: оће да сиђе?

грегори: аха! неки дан га јурио с леворвером, ја гледао.

стаљин: милеса!

м. отац: убићу га, живота ми мога!

стаљино
отац: стаљине, вуци се сместа горе!

стаљин: пусти ме сад ћале.

м. отац: набићу ти куршум у главу, ђубре информбировско!

милеса: бежи стаљине, убиће те тата!

стаљин: оће, курац.

м. отац: је л те то у школи уче? немој ја да ти сиђем! необразовани идиоте! милеса! куд си пошла, милу ти мајку јебем! само мрдни, пребићу ти ноге курвинске! милеса!

милеса изађе у дворшије.

стаљин: шта му је, што не силази?

милеса: стего га ишијас. ни да хода, ни да седи, само стоји, ко рода.

стаљин: што ти не силазиш кад те зовем?

милеса: зато што ме не волиш.

стаљин: ко те не воли? јесам написао на кући “стаљин и милеса”?

милеса: а што се дописујеш са кременком тапушковић?

стаљин: ја?

милеса: јуче, на географији.

- стаљин: ма ништа. само је питала де су рудници живе. ја кажем, у идрији. брига ме за кременку, тебе волим. црко дабогда, ако те не волим!
- милеса: кажи, да ми умре ћале.
- стаљин: да ти умрем ја!
- милеса: не ти, ћале.
- стаљин: нисам луд.
- милеса: значи да ме не волиш.
- стаљин: ма волим те.
- милеса: кад ме волиш, кажи. како ја кажем: да ми умре ћале ако те не волим.
- стаљин: их, твој ћале...
- милеса: шта, мој ћале?
- стаљин: полицајчина.
- милеса: а твој робијаш!
- стаљин: није, он је политички. имаш лопове, као алкина кева, то су криминалци, а имаш политичке, они нису ништа криви, то је политика.
- милеса: причам ти причу.
- стаљин: криминалце преваспитавају, да постану поштени, а политички мора да остане оно што је био, ма шта му радили. као мој ћале. нега још хапсе за државне празнике и кад долазе страни политичари.
- милеса: а мој ћале принудно пензионисан зато што је силовао сељанку у станичном клозету.
- стаљин: а ја мислио због ишијаса. нећу да те убеђујем, само ти кажем: велика је срећа кад се нађе неко као ми што смо се нашли. неки се траже целог живота, а никад се не нађу. ја док тебе нисам срео осећао сам се као да живим на другој планети. мувају се ту неки људи с којима немам ништа заједничко, нико ме не разуме. а сад, ти и ја – то је већ једна мала планетица. ајмо на игранку, пева миле лојпур!
- милеса: други пут се чекамо код “три чекића”, да се ћале не нервира.
- стаљин: баш нек се нервира, ја волим!
- милеса: јебиси матер, један је ћале, видећеш кад ти умре.
- стаљин: већ ми је умрла кева.
- милеса: а моја је побегла.

стаљин: није ни чудо.
 одлазе свађајући се.
 малеш: благо си га њему!
 грегори: па и ти имаш девојку.
 малеш: он је за то време променио пет.
 грегори: мени лепша алка од милесе.
 малеш: шта има за клопу?
 грегори: јаје и леба. ја ћу јаје.

4. тацутоши китамото

у учионици, разредна седи за катедром и репурајући по глави иуробне насјавничке мисли. алка у својој уобичајеној одори оивори враиа и ировири.

разредна: уђи, антонијева! затвори врата. још ниси скратила хаљину? сутра ако ми дођеш таква на наставу, вратићу те кући. шта би рекла твоја тетка да јој дође на испит таква студенткиња?
 алка: ништа, ако воли математику.
 разредна: није све у математици, госпођице! одакле ти уопште идеја да се тако облачиш?
 алка: хоћу да изгледам као скарлет о'хара. нисам ја крива што сам се родила у погрешно време.
 разредна: примила сам вас усред школске године, ваша тетка је замолила. и шта се дешава? ти ми долазиш на наставу обучена као за маскенбал, а твој брат... шта мисли он, да је неко будала?
(алка блене с неразумевањем)
 реч је о последњем писменом задатку. анализа омиљене песме.
 алка: шта сам добила?
 разредна: три минус.
 алка: не волим поезију.

- разредна: али твој брат воли. његов омиљени песник је
(*ѿрелисѿава свеску*)
тацүтоши китамото, јапанац, рођем 1898, погинуо 1943. пошто претпоставља да песник није познат широј јавности, твој брат наводи основне биографске податке, биографију и омиљену песму у целини. превод др владимир девиде, издање “зора”, загреб, 1955. године. све измишљено, од прве до последње.
- алка: какава је песма?
- разредна: врло јапанска.
- алка: па шта? ја бих на вашем месту била поносна што дечко има машту...
- разредна: ти ниси на мом месту, антонићева. и да скратиш ту хаљину, вуче ти се по поду!
- скуѿи своје ѿѿири и оде бесна. малеш ѿровири кроз враѿа.*
- малеш: што је бесна? опет због хаљине? погле на шта личиш, ко за маскенбал!
- алка: умукни.
- малеш: жали боже тог лепог дупета испод ње.
- и алка оде бесна.*

5. штикла

- у ходнику, исѿред сале у којој се одржава иѿранка, сѿоје малеш и алка. кроз оѿворена враѿа ѿрува музика и виде се иѿрачи како ѿромичу ѿамо-амо.*
- на зиду изнад малешове ѿлаве црвена сѿрелица ѿоказује вс.*
с времена не време силно ѿудсѿиво излази и одлази смером ѿуѿоказа. алка сѿоји на једној ноzi док малеш, ударајући цѿиелом о камену оѿраду сѿеѿенишиа ѿокушава да закуца оѿкинуѿу иѿииклу.
- малеш: елвис присли годишње заради дваес пута више од кенедија.
- алка: ни кенедију није лоше.
- малеш: ја немам неки глас, ал да глумим, то могу.
- алка: како ћеш кад муцаш?

малеш: има један амерички глумац, причо сам ти, исто је тапкао карте...

алка: пожури, не могу више да стојим!

малеш: ево, ал отпашће чим станеш.

алка: јеби га. ајмо кући.

малеш: а игранка тек почела!

алка: донеси ми друге ципеле.

малеш: их...

алка: па не могу боса!

малеш: што не носиш оне моје фармерице? донео сам, ти супер рифле, никад их још ниси обукла.

из сале изађе каћа и њође у wc.

малеш: здраво, каћа!

каћа: здраво. шта радите?

малеш: ништа, алки отпала штикла.

оде каћа. малеш је исцраји њољедом њуним одобравања.

малеш: то је девојка, а не као ти. сад се, бре, носи мини!

алка: ја своје дупе показујем само одабранима. остани ако хоћеш. играј са каћом.

малеш: ии, кад би смео! бајра је унутра. идемо.

из њоалеија се зачује клокои воде и њојави се каћа.

каћа: идете?

малеш: ето...

каћа: здраво.

малеш: здраво.

оде каћа.

малеш: што ти не говориш са каћом?

алка: говорим.

малеш: врага говориш, ниси зинула.

алка: она се забавља са бајром, а мени се бајра... допада.

6. од давно пре

усред ноћи алка се ушуња у собу и ујали свејло. уски сјава.

алка: уски, пробуди се.

уски: гаси.

алка: јебо те китамото! увек морам да те вадим из гована.

уски: а?

алка: бар да си реко, да знам. а што јапанац?

уски је зледа, расањен.

уски: могу ја да пишем и као рембо, али се претпоставља да наставница познаје рембоа.

алка: ма каки. она жена зна ћопића, десанку... нешто мало јесењина... опет си ми украо чарапу!

уски: врло важно. ено ти је у цепу од јакне.

алка: јеси ли је облачио?

уски: не. шта је рекла?

алка: смрди на ногу.

уски: је л помогло што сам победио на такмичењу?

алка: ц. пун јој је курац математике. опет ме напала за хаљину, говнара! ал је пала на "прохујало са вихором". то ти је њен укус, "рат и мир", ремарк...

уски: и ја волим ремарка. све ти лепо каже: шта су пили, шта су јели, где су то јели, чак и како је мирисало!

алка: имаш то и у кувару.

уски: боже и кувар, него агата кристи! после петнаес страна знаш ко је убица!

алка: баш ме брига ко је убица. окрени се.

уски: имам шта и да видим.

алка: и ја ћу једном да напишем кримић

уски: фуј, југословенски кримић!

алка: помери се. пођеш од стварних чињеница.

(легне поред њега и ујаси свејло)

на пример, наш теча трифун гради на цетињу фабрику фрижидра...

уски: пих...

- алка: и он има од раније једног... непријатеља који му се нешто грдно замерио. не може да га убије из пушке јел би отишо на робију и скењо живот нама и тетки. зато он ћути и гради фабрику и удеси тако да у сваки направљени фрижидер капне мало спородејствујућег отрова који онда лагано трује храну у фрижидеру и после неког времена сви купци цркну, међу њима и онај тип.
- уски: због једног побио толики свет?
- алка: морао је, да скине сумњу са себе.
- уски: како је знао да ће онај да купи фрижидер?
- алка: он је од оних који купују све... уски? спаваш?
- уски: чега се ти нај, најпрво сећаш?
- алка: најпрво се сећам како седим за столом у кухињи и једем пекмез од јагода. мама кува ручак и прича једној жени о некој другој жени коју је убила струја док је кувала ручак.
- уски: ја се сећам како сам се са татом возио аутобусом. он ме пустио до прозора и све време сам се огледао у стаклу.
- алка: ја се сећам како нас возе у двоструким колицима...
- уски: лажеш.
- алка: овако седимо једно према другом, ти у плавом, ја у розе, мама нас гура и сви говоре, јао, што су слатки близанци!
- уски: лажеш.
- алка: и сећам се кад си се драо у парку, а мама извадила сису и дала ти, а два војника пролазе и овако се забленула у сису! сећам се неких ствари још док сам била у стомаку. свира музика, неко коло народно и неко каже: ватај се у коло, другарице, а други каже: пушти болан, трудница!
- уски: ништа ти не верујем.
- алка: и сећам се како ми је било лепо док се нисам родила.

7. кратак живот

бајра излази из фризерске радње обријане главе. грегори чека најољу.

- бајра: шта кажеш, а?
- грегори: иии, какав си!
- бајра: прошли пут смо се заједно шишали.

грегори: јес, па да ми лупају чврге у школи!
бајра: ко ти лупа чврге?
грегори: изгледаш ко робијаш.
бајра: онда ти није сметало.
грегори: ошишаћу се, ал да ми вратиш бициклу!
бајра: јефтино се продајеш.
грегори: оставиће те каћа због овог, пази шта ти кажем.
бајра: марш!

*оде зрегори. бајра крајко звизне каћи и уђе у шују.
каћа се појави најпре на тераси, а појом у дворишту. осврне се унаоколо
и уђе у шују.*

каћа: бајра!
бајра: па шта?
каћа: како си могао?! види на шта личиш! кад те види тата! и ко се
данас шиша до главе, само робијаш! дуга коса је у моди.
бајра: порашће.
каћа: да си је још мало пустио, изгледао би скоро као цорц харисон!
шта ће тата кад види! неки дан те хвалио... како имаш пуно
добрих особина... студираш, разносиш млеко, чуваш брата,
лепо свираш...
бајра: а шта ти мислиш?
каћа: само да си мало друштвенији, да не свираш само за себе, него
да се скупи друштво, знаш, па сви да певамо уз гитару и
забављамо се, као у “прекобројној”!
бајра: нећу на акцију.
каћа: повешћемо и грецу, да буде најмлађи акцијаш! биће водоноша,
као у “прекобројној”!
бајра: јебала те та прекобројна! не дам дете на акцију! да тегли воду
са сломљеном руком, није него!
каћа: кад би ме волео, ти би се пријавио.
бајра: немој ни ти, откажи.
каћа: не долази у обзир! побегла бих да ме нису пустили.
бајра: како хоћеш.
каћа: мислила сам да ћемо нас двоје увек бити заједно.
бајра: кад се вратиш.

каћин

отац: каћа!

бајра: сиђи после.

оде каћа. сѿиљиноѿ оѿиѿц у дворишѿиу ѿумѿиѿ зѿуму од бицикла ѿѿѿѿјуђи.

ст. отац: нећемо црних кошуља,
нек падне кукасти крст,
лаже фашистичка хуља
да корак није нам чврст!

алка излази у двориште, износи из шупе пањ и секиру. уместо да се посвети свом омиљеном послу, седне на пањ и отвори некакву књижицу.

бајра: шта то читаш?

алка: “човек рођен у јануару”. то смо уски и ја.

бајра зледа књиѿу.

бајра: предратни хороскоп. па ово је 1936!

алка: јануар је јануар.

бајра: да ти ја исцепам?

алка: ц.

бајра: што не цепа уски?

алка: он би одсекао ногу.
(диђне ѿођлед са књиѿе)
јао, ошишао се! баш је крраво!

бајра: је ли, алка... је ли волиш ти малеша?

алка: аха.

бајра: баш... волиш?

алка: па, волим.

бајра: а је л има код њега нешто што не волиш, што би мењала?

алка: нее...

бајра: ја би каћу скроз мењао.

алка: нађи другу. и малеш би мене оставио кад би нашао бољу.

бајра: пустила би га.

алка: би ли ти јурио девојку која те неће?

бајра: да је била са мном као малеш са тобом... бих, јурио бих. свашта бих направио. то ћемо још да видимо! само нек се усуди!!!

алка: бајра!

бајра: а до сад сам био добар, је л?!

алка: еј бајра, олади. боли мене курац за малеша. биће још малеша, иха! ево, и у хороскопу све сама говна. штета што је кратак живот... седамдесет година, ајд рецимо – осамдесет. то протрчи овако! има ствари које ми неће поћи за руком.

бајра: на пример?

алка: да имам куче, плаву косу, веће сисе, мајку милијардерку. да личим на грејс кели...

бајра: знаш на кога личиш?

алка: на одри хепберн, ал не волим. грејс кели! да се удам за принца, па да примам стране државнике у куртоазне посете.

бајра: ти знаш шта хоћеш.

алка: ал не могу.

дође малеш.

алка: што ниси био у школи? прозивала те разредна. треба да предамо оне задатке о будућем позиву.

малеш: набацио фармерке, види!

бајра: добре су.

малеш: донећу и теби једне.

бајра: пошто.

малеш: цабе.
(алки)

идемо од осам у биоскоп, важи? “песма бунтовника”, мексикански у боји.

алка: боље “прелаз преко рајне”.

малеш: јеби га, за то немам карте.

алка: то ћемо од пет, а оно твоје од осам. идем да се спремим.

најуни корџу дрвима и хороскојом и оде.

малеш: како сам се ја срања с њом нагледао! “дивље јагоде”, швецки. један чича сања како га сахрањују, па се отвори ковчег и он мртав увати себе живог за руку и вуче га доле! три ноћи нисам смео да заспим.

бајра: грегори, клопа!

дође зреџори. једу у ѿишени.

- малеш: треба да напишемо за домаћи шта желимо да будемо. најбољи задатак читаће се на приредби за дан школе.
- бајра: оћеш ти да будеш најбољи?
- малеш: било би крваво! и онда, ако наврати социјални радник, разредна ће рећи, он се, дечко истиче, пише...
- бајра: јебо те социјални радник.
- малеш: лако је теби кад си пунолетан. мене могу сутра у дом.
- грегори: и мене би у дом кад би бајра умро.
- малеш: у дом да терају, то знају, а не дају ми здравствену књижицу, не дају ми ништа! могу да цркнем од грипа, боли њи курац! црнчуге из гвинеје, из... из горње волте, све то има књижицу, само ја немам!
- бајра: шта си зинуо, то њима плаћа њихова влада.
- малеш: а мени моја не плаћа. јебем ти владу.
- бајра: јеси болестан?
- малеш: сад нисам.
- бајра: кад се разболиш ја ћу да те водим код лекара.
- малеш: а кад би тео да идем у онај завод за го... гов...
- бајра: говорне поремећаје? је л оћеш?
- малеш: нећу сад.
- бајра: ајде да ти напишем оно... шта желиш да будеш?
- малеш: глумац, ал немој то. нешто што се свима допада. и немој да стављаш стране и дугачке речи, ко бога те молим!
- грегори: а мени нећеш из математике, нека те, нека, бајра...
- бајра: математику да учиш, клинац. требаће ти, што ти није јасно, питај алкину тетку, она је математичарка.
- грегори оде најоље. бајра узе гитару.*
- малеш: ко је тебе учио да свираш?
- бајра: сам. пре пар година давао се филм "томи стил пева" и сви су клинци измолили од родитеља акустичне гитаре, мислили су да ће гитаре саме да свирају. ја сам ову нашао у ђубрету
- малеш: је л ти оно ћале и кева на слици?
- бајра: аха. кеву згазио трамвај, а ћале отишо у аустралију.
- малеш: бацила се под трамвај зато што је он отишо?
- бајра: прво је њу згазио.

малеш: а он отишо од туге кад је она умрела?
 бајра: доста бре, малеш. ти би од свега правио биоскоп. ишла жена на посо, собарица у “метрополу”, па није чула трамвај од шубаре.
 малеш: је могу ја на овај зид да окачим нешто?
 бајра: можеш.

8. стив меквин

недеља њре њодне. бајра се излежава у шуџи. ѓреѓори њиохо усџаје, узима бајрине њанџалоне, ѓреџура њо ѓеџовима.

бајра: шта тражиш?
 грегори: кључ од шупе де је бицикла.
 бајра: остави те панталоне и губи се.
 грегори: бајра, ти имаш леволвер?
 бајра: имам и нож, па шта?
 грегори: добро нож, ал леворвер...
 бајра: обуци се. идемо код бабе.
 грегори: шта ћемо?
 бајра: ајде.

у дворишџу, малеш се крevelи у ѓеџно оѓледалѓе. краџко је њодишџан. бајра му луџи чврѓу.

бајра: следећи пут – до главе.
 малеш: де ћете?
 бајра: код бабе у пландиште. можда ће нам дати нешто за клопу.
 грегори: ал није нам рођена баба, него бабина посестрима.
 малеш: благо њима, ја немам ни посестриму.

ѓоре, у соби, њеџка се бави маџемаџиком. алка чџиџа кримић, а на сџолици њоред ње џранзисџор рр 221 џ ѓрми из зве снаѓе.

радио: “... извесно успоравање развоја производње у 1961. и 1962. години не мења основну карактеристику о брзом успону наше привреде. већ крајем прошле и почетком ове године убрзан је ритам производње и високо повећана размена са иностранством, а дефицит платног биланса значајно смањен. овај

материјални развитак омогућио је да се упоредо с њим побољшавају услови живота радних људи трајним повећањем потрошње и друштвеног стандарда. за последњих пет година...”

- тетка: зашто не угасиш, кад не слушаш?
- алка: слушај.
- тетка: шта слушаш, читаш тај шунд...
- алка: то је предизборни збор, имамо за домаћи.
- тетка: где је уски?
- алка: нијесам ја чувар брата својега.
- тетка: највише мрзим кад ми се тако изгуби пред ручак.
- алка: мора да је дивно живети као бајра, греца и малеш! дођеш кад хоћеш, једеш, спаваш кад ти се свиди...
- тетка: ти, алка, немаш појма колико је важно за млад организам да редовно...
- алка: знам!
- радио: “... годишње за око 4%, а запосленост за 6%. запошљавањем у непољопривредним делатностима смањена је постојећа резерва радне снаге на селу и даље измењена социјално-економска структура становништва,”
- алка: је л можемо првог да одвојимо нешто пара?
- тетка: не! колико и за шта?
- алка: уски хоће кожну јакну, црну. то је сад у моди. а мени не требају сандале и хаљина. носићу старе.
- тетка: јесенас ниси добила капут због његовог бицикла.
- алка: врло важно. лепше је давати него узимати.
- радио: “другови и другарице! кад говоримо о нашем привредном и друштвеном развитку, о нашој унутрашњој политици уопште, ми увек имамо пред собом чињеницу да смо многонационална социјалистичка заједница. тај факат нужно игра важну улогу у одређивању целокупне наше политике. правилан развитак целе заједнице захтева да се у одређеном односу развијају и сви њени делови. ми смо у програм унели да је помагање недовољно развијених република и рејона историјска и политичка нужност.”
- алка: никад не бих била професор, знаш? стално исто, ко папагај.
- тетка: математика је увек нова и неочекивана.
- алка: а онда, у школи најбрже остариш.

тетка: кад остариш, остариш.

алка: знаш шта, мислим да ти још није касно за дете.

*Ћејка замахне на алку свеском, алка испрчи у дворишће са све ѿран-
зисѿором из коѿа одјекује скандирајућа раздраѿана маса: ми смо ѿишѿови,
ѿишѿо је наш!*

*у бајриној шуѿи малеш качи на зид изреске из новина. ѿу и ѿамо баѿи
ѿоѿлед у оѿледало.*

радио: "... озбиљни кораци за побољшање односа са совјетским
савезом и другим социјалистичким земљама. ми сматрамо да те
односе треба продубљавати, јер смо дубоко уверени да то само
користи снагама мира, напретка и социјализма. боримо се
против догматизма, авантуризма и свих видова изопачавања
марксизма-лењинизма..."

малеш: јел то оно за домаћи?

алка: кад си се шишао?

малеш: јуче.

(и руким разбаруши крајѿку косицу)

је л ти се свиѿа?

алка: могао си до главе, као бајра.

малеш: отишли код бабе на село. неће доћи до ноћас.

алка: овде је исто ко у твојој шуѿи.

малеш: ал си фина... погле, ово је тај глумац што сам ти причо...

алка: што је тапкао карте?

малеш: стив меквин.

алка: никад чула.

малеш: није код нас играо ал у америци он је број један! популарнији
од лиз тејлор! зарађује више од кенедија! погле! личим мало на
њега, а?

алка: ти?

(загледа у слику)

не.

малеш: како бре, не? погледај боље. ја сам, бре, плунути он. слушај.
"то је пустилов са пушком у руци и подругљивим осмехом на
лицу, који се благо клати приликом хода и осваја својим
шармом, држањем и не-уси-ље-но-шѿу. својим изгледом и
држањем подсећа на малолетног преступника што је доскора и
био. с обзиром на његове излизане плаве фармерке, просту,
увек раздрљену кошуљу и прашњаве ципеле, није ни чудо што

- је добио надимак ”битник дивљег запада”. његова плава, кратко подшишана коса...
- алка: а, зато си се ти ошишао?
- малеш: “... која изгледа као да никада није чешљана, пада му на чело...”
- алка: како пада, кад је кратка?
- малеш: “... на чело избраздано дубоким борама...” за боре ћу да се обришем.
- алка: колико му је година?
- малеш: матор, триестри. “био је фармер, морнар, послужитељ, механичар, извикивач реклама на вашарима, лучки радник и обућар, коцкар и џепарош.” сигурно и тапкарош, ал неће да кажу. “као професионални возач доживео је тешку несрећу у којој је разбио оба колена, изгубио два зуба и оглувео потпуно на једно уво и упола на друго, тако да просто мумла кад говори...” видиш да то није важно!
- радио: “комунисти и сви радни људи наше земље поздрављају зближавање и сарадњу са социјалистичким земљама, без обзира на извесне разлике у гледиштима о појединим питањима. ове разлике не смеју бити сметња јачању наших односа у којима преовлађује...”
- малеш: “бивша скитница и беспризорних води сада живот угледног грађанина, добија око 400.000 \$ за једну улогу, храни се само воћем и поврћем, а поправном дому у којем је боравио као дечак даје 500 \$ годишње.” ја би свом дому дао курац у дупе. Главна страс су му аутомобилски мотори... све ко ја!
(*сјонџиано разбаруши косу*)
је л да личимо? кажи!
- алка: ма немаш везе.

9. дан школе

у фискултурној сали импровизована је позорница: десно клавир и Ћирићова биста, лево мала сцена. кулиса са невешто насликаним сеоском кућицом испред које стоји стаљин у партизанској униформи, а до њега милеса у црној хаљини и марами испод које провирује коса набељена брашном. иза кулиса чучи и суфлира разредна. алка у својој хаљини са воланима седи на поду и зева, а малеш нагнути над магнетофоном џуштиа цвркуће Ћирић и удаљену рику Ћирићова, да и не помињемо невешто иснимљено шпектијале митраљеза праћено јаким крчањем. два дечака на два краја сцене помоћу шпата и каната дижу и спуштају завесу.
чује се жагор невидљивих зледалаца.

милеса: “ницо голубе, нијесам те питала, какав имате конак тамо гдје ти будеш?”

стаљин: “вала, мајко...”

разредна: (Ћирићо сикће)
има бена на свијету, али ти си све надмашила!

стаљин: има... има... ма какав конак! “легнем на земљу, небом се покријем, ето ти конака!”

молеса: “мој синко, ти већ оде, а нијесам те се честито ни нагледала!”

стаљин: “шта ћеш ме гледати, нисам рогат.”

разредна: нијесам!

стаљин: “нијесам рогат. баш си подјетињила.”

милеса: (ужива у злуми)
“е, мој синко, многа је мајка данас подјетињила.”

стаљин: “ајде мајко, да се пољубимо, па ја идем. здраво.”

молеса: “па сретно, сине, бог те чувао и поживио!”

оде стаљин. милеса маше и њлаче.

разредна: завеса!

дечаки повуку коноице и којекако навуку завесу., чује се учтив ајлауз.

разредна: промена!

малеш и стаљин односе кулису са кућицом и доносе кулису са сценом.

разредна: стаљине, ћопић је то писао јекавицом!

стаљин: добро.

разредна: није добро, него пази.

стаљин: то је келечевих играо, другарице професор. не могу ја за један дан да научим текст напамет и да глумим и још да пазим на јекавицу.

дође уски у партизанској униформи носећи два миџраљеза.

милеса: где ми је завежљај?

уски: тамо.

милејајући око магнетофона малеш неочекивано џусти миџраљески рафал.

разредна: малеш!

малеш упути сјраву. разредна вири кроз руџу на завеси. милеса са завежљајем чучне иза сјене. сјаљин заузима џоложај. уски се џовлачи у џошак који се из гледалишја не види.

разредна: александре, излази из џошка! нико те ту неће видети!

уски: па шта?

разредна: завеса!

дечаџи развлаче завесу. малеш сав срећан џушја неџџребан миџраљески рафал.

стаљин: “ђуркане, напуни све шаржере, ето их опет! баш су...”

разредна: “заслијепили ко гладни крмци.”

стаљин: “навалили као свиње!”

разредна: “док не добије по лобањи, не узмиче!”

стаљин: док... док... “брже, џуркане, брже! та *нијеси* метиљав, све му љубим!”

(на “нијеси” баџи џољед на разредну)

разредна: не гледај мене, тамо је непријатељ.

милеса: *(иза сјене)*
ниџо! ниџиџооооо!

излази на сјену.

стаљин: “откуд ти мајко? ух, што ме пристраши, враг...”

разредна: “с тобом глогиње млатио!”

стаљин: е, баш си враг! “сагни се, сагни, откриваш нам положај!
(милеса чучне)
ама... откуд сад ти?”

милеса: “ето, дошла.”

стаљин: “видим и ја да си дошла, *нијесам* џорав!”

- уски: *(чиїа са ѿаїирића)*
 “како си сазнала да смо ту?”
- разредна: гласније, александре!
- милеса: “богме лако, синко, познала сам наш митраљез, па сам само за њим ишла. све сам осјећала, ту мора бити мој ницо.”
- стаљин: “ех, твој ницо! а ког си врага долазила?”
- милеса: “е, мој синко, баш си дијете! дошла, богме мајка и донијела залогој-два.
(милеса ѓлуми из ѿейних жила)
 можда сте гладни.”
- стаљин: “дашта смо нег гладни! мислиш ти...”
- разредна: “да нас легија части печеном пилади?”
- стаљин: мислиш ти... стара моја... да нам падају печени пилићи с неба,
 а? “дај, вади шта имаш, па бежи
(їиријумфално ѿогледа разредну)
 бјежи кући!”
- разредна: “ето њих опет, па кад те звекне кугла...”
- милеса їружа замоїуљак уском; овај сїусїи миїтраљез.*
- разредна: не испуштај оружје, александре, ти си борац!
- стаљин: “ајде, мајко, ајде брзо назад! штитићу те ватром.”
- разредна: “пожури само да утекнеш преко пољане.”
- милеса: “збогом, сине!”
- оде милеса, а малеш їусїи рафал.*
- разредна: тише, малеш, не чује се текст!
- стаљин: “види ђуркане, је ли стара одмакла.”
- уски: *(не мрда с месїа)*
 “ено је већ на пола пољане.”
- разредна: глуми александре, забога! провири иза те стене!
- уски: *(чиїа са ѿаїирића)*
 “гледај, наши се повлаче с десног крила! мораћемо и ми,
 удариће нам с бока.
- стаљин: “ми се не повлачимо! ђуркане, извири-де на стару!”
- уски: “ено је већ при крају пољане, још мало па ће на пут.”
- разредна је незадовољна.*

- алка: (шајуће)
па извири, уски, молим те!
- уски: (погледа алку)
добро.
- разредна: не овамо, тамо је непријатељ.
- алка: само га деконцентришете.
- стаљин: “само још мало, ђуркане!”
- малеш: (иза сцене, замуцкујући због важности иренутика)
“митраљезац! митраљезац! николетина, повуци се на стари положај код букве! командир наредио!”
- стаљин: “ђуркане, стара?”
- уски: “ено је, замиче низ пут.”
- стаљин: “ајдемо ђуркане, сад можемо! понеси сланину. е, мајко, мајко, што ме озноји данас, враг...”
- разредна: “на теби со горио!”
- стаљин: “враг те однио!”
- стаљин оде са уским. малеш упути пуцњаву. милеса изађе на сцену; с руком над очима гледа у даљину.*
- милеса: “брже ницо, брже јабуко моја! ево мене, ја сам у сигурности не бој се за мене, не бој, голубе!”
- разредна: завеса!
- дечац навуку завесу, чује се аилауз. глумци изађу пред завесу, поклоне се и оду.*
- разредна: александра!
- алка устјаје, вади из џепа иаирић; разредна јој чисти хаљину од прашине.*
- разредна: види на шта личиш!
- дечац одвлаче сцену и митраљез и подижу завесу. алка излази на сцену.*
- алка: (чија)
као трећу тачку нашег програма награђени ученици прочитаће своје писмене радове на тему “мој будући позив”. добитница друге награде је ученица III/1 разреда славица митровић!
- разредна: (сикће иза сцене)
славице!
- на сцену доскакуће вижљасија циџанчица са свеском у руци. алка оде.*

славица: *(чиїа)*
 “дуго и дуго сам размишљала о свом будућем позиву. навиру ми сузе на очи на помисао да ми жеља не може бити остварена. живим у циганској, сиромашној породици. родитељи нису у стању да ме школују, а држава није у могућности да ми помогне, јер таквих као што сам ја, или још горих има много. због тога ми остаје само да маштам. замишљам себе у канцеларији, за столом, крај писаће машине. моје руке и прсти лете по диркама испуњавајући листове хартије разним текстовима. лепо је бити млада, дотерана дактилографкиња у уредној белој блузи, лепо очешљана, лакираних ноктију, вредна и способна. позив дактилографкиње веома је тежак и одговоран, мада на први поглед изгледа прост и једноставан. треба ту доста вештине, брзине, интелигенције и сналажљивости, као и добри живци.”

аїлауз. славица се ѿклони. изађе алка.

алка: славица митровић добила је као награду књигу професора доктора станка јаковљевића “лична хигијена”.

даје јој књиџу. аїлауз.

алка: прву награду добио је ученик III/4, Јездимир Малеш за рад на тему “новинар”.
(изађе малеш)
 награда је књига жила верна “пет недеља у балону”.

ѿружи књиџу малешу и ваїрено ѓа ѿљуби, жаѓор у ѓледалишїу.

разредна: александра, губи се са сцене! и ти, славице!

за њима ѿђе и малеш.

разредна: ти остани!
(алки)
 какво је то понашање?

алка: пст!

малеш: *(чиїа)*
 “тежак је посао новинара. од много амбициозних, мало њих издржи до краја, мало ко може да се навикне на невероватан, убитачан темпо рада. али за мене сва драж лежи баш у томе. оловка, папир и спремност за акцију. сваки звон телефона, сваки бат корака могу донети вест. и онда журити, трчати, гледати на све стране, бити истог тренутка и овде и тамо, свуда. и писати, писати без краја. заћи у поезију мајаковског,

треперети у звуцима шопена, бити ватрени револуционар против једних за друге и одмах потом против других за прве...

разредна: хм!

алка: пст!

малеш: “ако затреба, путовати у африку, на аљаску. видети све, прокоментарисати ово или оно, живети лудим ноћима чикага, хонгконга, париза, живети ведрим, умивеним московским јутром. новинару мора бити близак сваки човек, од црнца који копа

(нервозна реакција на црнца)

дијаманте дубоко под земљом, до малог индијанца чији кану лагано плови колорадом. у тренутку када пише о некоме од њих новинар мора да погоди сваку њихову и најскривенију мисао, да осети када је совјетски радник задовољан и пуним срцем кликће над својим делом, да осети тугу далматинског сељака када и последњи трун знојем и крвљу натопљене земље односи хир побеснеле стихије, слова, слова, слова. речи, речи, речи. никад краја, увек присутан, никад исцрпен. да, то је оно што желим. бити новинар у правом смилсу те речи, када је цела твоја душа заокупљена садашњицом, данашњим даном, умирањем капитализма, победом социјализма, а опет, по потреби, бити у одајама луја XIV и марије антоанете, краљице рококоа.”

срдчан ајлауз. малеш се поклони и оде са сцене. алка навали да га грли и љуби. разредна врши главом.

10. омладина општине врачара

јуџиро је. на својој ѿраси каћин оѿац дикѿира. каћа ѿише.

каћин “... продавница ‘соко’ бр. 27 која поред хлеба продаје погачице
отац: и бурек. што се тиче услуге, не може им се ништа замерити. Међутим, продавца би свакако требало послати на кратак тецај хигијене. наведени друг приликом услуживања...

каћа: немој тако опширно, молим те.

к. отац: мора да се зна због чега их критикујем.

каћа: не мораш баш данас. недељом не иде пошта.

к. отац: “... приликом услуживања купаца погачице узима рукама, а кад их нестане, доноси их из помоћне просторије опет у голим рукама. кад тражите бурек...”

каћа: тата!

к. отац: “... рукама га ставља на тањир, иако поред њега стоје средства за захватање. и наравно, тим истим рукама...”

каћа: тата, закаснићу на акцију! уређујемо травњак испред општине!

к. отац: чекаће травњак. “истим рукама прима од купаца новац и враћа им кусур. мислим да овоме није потребан коментар, али сматрам да је крајње време да наши поједини продавци науче бар најосновнија правила хигијене.”

бесна милеса извлачи сџаљина из дворшишја на улици и њоказује му већ легендарни њексџ на фасади. милесино име је ѡрецирџано, изнад њега ѡише “кременка”

стаљин: ја са тим немам везе.

милеса: хм.

стаљин: нисам ја крив што ме жене воле.

милеса одјури кући. улицом наиђе бајра зџурајући колица са млеком. из сџројног ѡраваца вуче се малеш крвавог и модрог лица, разбијених усана ишд.

бајра: сад се долази кући?

малеш: ма неки момци... са пашиног брда... ја пратио једну... девојку... из биоскопа... они кажу, шта ћеш ти у нашем крају, ја кажем, оћете мало да вам јебем матер... и пребију ме. спава сам на клупи у парку, нисам мого да ходам.

бајра му луџи шамар.

бајра: а јел имаш ти своју девојку?
(ѡрес шамар)

малеш: шта ти је, бре, бајра? кад се она не буни, шта је тебе брига? ко си ти да ме бијеш?

бајра: иди кући, лези.
(узе колица и оде)

малеш: (виче за њим)
не морам ја да будем код тебе, имам ја ћалета у старој пазови, да знаш!

малеш храмљући уђе у дворшишје, кад еџо ѡи с улице уског, носи леба и “ѡлави радион”

малеш: шта је, шта си зинуо? ја л игра мечка? питај ме шта ми је било.

уски: баш ме брига.
(оде)

малеш: педеру.

у њејкиној дневној соби алка је чиијала кримић. уђе уски.

уски: малеш ми рекао да сам педер.

алка: а ти њему?
(уски се збуни)
пичка њему матерна...

уски: не волим кад псујеш...

алка: и ти кад би псовао мало, боље би ти било.

алка сиђе у дворииије. малеш је чучао на ѡрађу бајрине шује. сѡаљин ѡред њеђа, жељан ѓнусних ѡјединосѡи.

стаљин: је л знаш који су?

малеш: позно би их.

алка: што си рекао ускију да је педер.

малеш: зато што је педер.

исѡођ часа алка ѓа ѡљуну у око, одђурну сѡаљина и оде.

малеш: види сад ње! јебем вам матер свима! јебем ти брата у дупе!
јебем ти тетку!
(сѡаљину)
је л чула?

стаљин: шта си радио на пашином брду?

малеш: сад кад ми треба лекар, ја немам здравствену књижицу! а црнчуге, јебем им матер, шепуре се по дому здравља, пун их ренген! сликају се онако, без везе.

стаљин: серем ти се у књижицу, не знам ни де ми је.

малеш: сереш, сереш, ал ти имаш, а ја немам.

стаљин: зар не можеш да добијеш?

малеш: ако побијем ћалета и кеву.

стаљин: чекај, ал ја сам у дому имао, а ћале ми жив.

- малеш: зато што се рачунаш без родитеља док ти је ћале на робији.
кад еџо ѿи зрегорија ѿуних усѿа, са начейим хлебом у руци.
- грегори: шта је било? утабали те? бајра ће их среди.
(ево и бајре)
 види бајра, шта су урадили малешу!
- бајра: тако му и треба.
ево и каће.
- каћа: здраво! ко иде на радну акцију? уређујемо травњак испред општине.
- стаљин: мени не да ћале.
- грегори: ја могу дидем да вас гледам.
- малеш: мого би дидем, ал нећу. узинат! ја тамо радим цео дан, чупам коров, чистим ђубре, садим, окопавам, и кад је све готово, прође црнац и пљуне!
- грегори: пљуне и белац.
- малеш: добро, белац. ал црнац...
- стаљин: из горње волте, за здравственом књижицом у џепу!
- каћа: одвратни сте!
- бајра: видимо се у седам код “три чекића”?
- каћа: ако не будем заузета.
(оде бесна)
- стаљин: знаш да не може гајтан од пегле за појачало?
- бајра: јел?
(малешу)
 хоћеш да те водим код лекара?
- малеш: ц.
- бајра: хајде, разлаз! морам да учим. грецо, иди играј се.
- грегори: је л могу масти и леба?
- бајра: можеш.
(малешу)
 умиј се, па спавај. хоћеш да ти очистим мало алкохолом.
- малеш: идем ја у пазову, код ћалета. имају доле, код “југопластике”
 кожне јакне.
- бајра: пластичне.
- малеш: нема везе.
- бајра: ја да имам, дао би ти.

малеш: даће ћале, само да се не појавим пред његовом женом.

на улици, грегори се возикао на колицима горе-доле.

малеш: грецо, је л те туко некад бајра?

грегори: није. лупи ми шљагу, то да.

малеш: а није те никад, баш онако... пребио?

грегори: неее. па брат ми је.

каћа изађе у двориштие. малеш јој приђе вадећи из цеја фоџографију.

малеш: је л личим на њега?

каћа: *(површино погледа)*
ко је то?

малеш: ма један... личимо, а?

каћа: не, овај личи на грецу...

малеш: ма какав греца!

каћа: *(загледа се у слику)*
пљунути греца, погле уши!

малеш бесан изађе на улицу, луји греци чврџу и оде.

грегори: шта се бијеш? казаћу те бајри!

улицом наиђе томила акцијаша са одговарајућим алајкама, певајући.

акцијаша: омладина, јој, омладина,
општине врачара!
не боји се, јој, не боји се,
физичкога рада!

каћа: милеса, пожури!

милеса: идем!

каћа: алка, уски! је л идете на акцију?

уски: алка не може, чита књигу.

каћа: а ти?

уски: и ја читам.

стаљин: ја би ишо, каћа, кеве ми. само да ми ћале није коткуће.

каћа: неће он знати.

стаљин: да лажем оца?

каћа: како хоћеш.
 стаљин: знаш, каћа, мене нико не разуме. ни ћале, ни милеса, ни у школи, нико. сви су они исти, а ја...
 милеса: хајде, каћа!

Ћесма акцијашиа љубила се у даљини. милеса и каћа исцрчаше из двористића и одоше за њима.

11. друга планета

касно увече стаљин и каћа разговарали су њед каијом.

стаљин: велика је срећа кад се сретну двоје као ми. има људи који се никад не сретну. ја док тебе нисам срео, било ми је као да сам са друге планете, а сад... мислим да си и ти са те планете, каћа.
 каћа: а ако наиђе још нека као ја? како су наишле милеса и кременка?
 стаљин: нису наишле, оне су увек биле ту. оне су са те планете на коју сам пао и... па, дружио сам се, шта могу, кад сам већ ту. немаш с ким, а сам не можеш.
 каћа: боље нико него било ко. хоћеш ли да се пријавиш на радну акцију?
 стаљин: нећу, није обавезно.
 каћа: ја сам се пријавила.
 стаљин: шта ћеш на акцији, тамо су све сељаци. добију бесплатно клопу и униформу да понесу кући.
 каћа: ја идем.
 стаљин: баш и кад би тео, не да ми ћале.
 каћа: побегни.
 стаљин: нисам луд, да бежим на акцију. нећу да се свађам с њим, то му је једино задовољство: да ме зове по имену, да ме не пушта на акције и ескурзије и да дајем крв.
 каћа: а зашто ти не да?
 стаљин: он не жели да ја градим ову земљу.

- каћа: њега би требало ухапсити.
- стаљин: па и хапсе га, с времена на време. ма не би ишо и да ме пусти, шта ћу тамо?
- каћа: ако хоћеш да се забављамо, мораш.
(оде)

12. црна магија

касно појодне малеш је сџајао насред дворишџа у ѓревеликој црној ѓластџичној јакни широких рамена и круџиих рукава. дође алка.

- малеш: је л ме прозивала биологичарка? алка! погле како ми стоји! је л се још љутиш?
- алка: онај твој... стив меквин никад не би обукао такву јакну.
- малеш: са његовом ловом, не би ни ја, ајмо вечерас у “дадов”, има филм “сјај у трави”.
- алка: гледала.
- малеш: добро, не морамо у биоскоп, можемо...
- алка: ако хоћеш пичке, извини се уском.
- џа уђе код бајре. бајра је учио.*
- алка: зашто уски нема девојку?
- бајра: шта ја знам? питај њега.
- алка: ја имам малеша, ти каћу, стаљин милесу и кременку, а он... само стоји пред огледалом. и кад разговарамо, само о изгледу: како је леп, како се он себи допада... све тако.
- бајра: па шта?
- алка: нико није такав.
(шаџуће)
он обуче моје чарапе и тако шета по соби.
- бајра: па шта?
- алка: је ли то... душевни поремећај, шта ли? случај за психијатра? да га натерам да иде код лекара?
- бајра: пусти, проћи ће.
- алка: ако не прође?

- бајра: значи, такав је.
- алка: намој ником да кажеш!
- грегори: бајра! бајра!
- алка и бајра изађу у дворишће. ѿу су грегори, малеш и стаљин.*
- бајра: шта је?
- грегори: наставница ми рекла да ме не воли зато јел имам капиталистичко име и... сви су се смејали...
- бајра: што јој ниси рекао да имаш у дворишту стаљина као противтежу?
- грегори: ја сам њози реко да је мени име дала моја мама, а она нек се носи у курац!
- бајра: ц, ц, ц. и шта ћемо сад? ја да идем да јој се увлачим у дупе, или да мењаш школу?
- грегори: да мењам школу.
- бајра: није ти жао друштва?
- грегори: не.
- бајра: где сад да мењаш школу пред крај године? Отићи ћу ја до ње, смислићу нешто. извадићемо се на мртву кеву.
- стаљин: каквих смо ми имена имали у домској школи! био ја, па била машинка, па инжењер... ударница... градитељ... марклена, његош. а у шестом разреду дошо нам клинац тунел хаџи-трајковић! ал смо га зезали!
- малеш: колико си био у дому?
- стаљин: две године. откад се кева отровала, па док није дошо ћале са робије. попила соду.
- алка: а наш тата умро напрасно. ушао у кућу, скинуо капут и умро.
- стаљин: ја се и не сећам ћалета пре робије, ал сад какав је, боље би му било да је умро. ја се већ одавно осећам као сироче.
- малеш: зашто он стално пева?
- стаљин: мене питаш!
- малеш: јесу то робијашке песме?
- бајра: партизанске.
- малеш: ух, што се нешто лоше осећам. не знам шта ми је...
- алка: скини јакну, врућина је.
- малеш: ц.
- каћа и уски долазе из школе.*

- каћа: здраво! знате ко ми се допада? бубњар из “виконта”, један дечко онако мало пунији....
- малеш: има фацу ко дечје дупе? мика оклоп, иде са мном у разред. ал ти је укус!
- каћа: говори одлично енглески! све текстове песама зна напамет!
- малеш: њему не би дао ни кључ од лифта да ми чува.
- стаљин: свирај нешто, бајра.
- бајра: мрзи ме. кад сам био ваших година, увек су ме терали да свирам на журкама. ја прво као нећу, а кад пристанем, не знам шта је доста. док ја свирам, они попију све пиће, покупе боље рибе, а мени остане најгора или никаква.

пролазе амбулантна кола завијајући сиреном.

- малеш: е, је л верујете у ђавола?
- стаљин: не.
- грегори: да.
- малеш: ми кад смо били у сремској каменици на ескурзији, спавали смо у некој школи, на спрату. сви полегали, угасили светло, смрде ноге. ја се враћам са пишања и случајно погледам кроз прозор, кад тамо доле, на улици – стоји човек, црн, у црном оделу, маторац, 40-45 година, црне очи, продоран поглед, стоји и гледа ме. а пун месец, нигде никога. месечина ко дан. ја се усро. окренем се да избудим друштво. док се ја окренуо, нестале он! после сам се распитивао како изгледа ђаво. кажу, баш тако.
- бајра: ко каже?
- малеш: сви.
- алка: је л гледао баш у тебе, или...?
- малеш: право у мене, овако стоји и буљи. ноге ми се одсекле!
- алка: где сам ја била?
- уски: имали смо велики кашаљ.
- стаљин: како се то близанци увек разболе заједно?
- алка: курац заједно, што нам се није ишло у каменицу.
- стаљин: један мој другар се бави црном магијом. кад повата фазоне, мож да призовеш ђавола кад оћеш. има један фазон: седнеш у мраку пред огледало са упаљеном свећом и машеш том свећом, машеш, све док не видиш у огледалу како ти иза леђа стоји баба, стара, крезуба. мораш само да гледаш у огледало и да се не окрећеш и она ће да ти каже све, и прошлост и будућност,

- све што је питаш. он није издржо, окренуо се и после више никад није мого да је дозове.
- уски: алка и ја смо још као клинци вежбали да сањамо оно што желимо. у седмом разреду кева одведе алку на море, а ја са ћалетом останем код куће. и каже мени алка кад су одлазиле: доћи ћу ти у сан. прве ноћи ништа, друге ништа, треће сањам ја, као улица у неком граду де никад нисам био. стојим тако на улици и прилази ми жена с наочарима, као наша географичарка, има црвену косу и пеге. приђе ми и овако подигне руке. и како је подигла руке, ја сам нешто страшно осетио и ставио сам овако руке испред лица, у сну, а у ствари сам вриснуо, скочио из кревета и побегао у кујну. ту ме нашао тата. кроз два дана стигне писмо од алке: жао ми је што сам те уплашила, нећу више. сувише си ти слаб за мене. ти си почео да се браниш кад сам те ја већ била оставила.
- грегори: а што је имала наочаре и црвену косу?
- уски: па алка ми се јавила у облику те жене.
- грегори: што му се ниси јавила као ти?
- алка: знао је он да сам то ја.
- грегори: јел би могла тако и мени?
- алка: ти би се усро.
- грегори: ја могу да сањам само оно што је било. на пример, како ме прозове наставница па не знам, или како ме бајра шиша до главе, а никад не сањам како пливам, јел не умем.
- бајра: кад сам био као ви сад, били ми код бабе на селу. деда умро, баба у црнини. једно вече остали сами греца и ја, а у кухињи била ракија за нечију свадбу. ја сео под дрво пред кућом, пијем, пушим. кад сам видео да долази баба с неким женама, ја запалим цигарету, затакнем је међу гране, пијем и као, разговарам с дрветом. је ли, деда, како ти је тамо горе? је л добро? баба и оне жене ударе у вриску: дајте попа, дајте тамјана! после, кад је видела шта је било, отерала нас. антихристи једни!
- стаљин: јееебо те, о чему ми разговарамо! место да јуримо неке рибе...
- бајра: каћа, ајмо на игранку.
- каћа: уморна сам.
- алка: уски, где ћеш?
- уски: ту, около.
- алка: грецо, хоћеш код нас на телевизију? “музеј воштаних фигура”.

грегори: нећу.
бајра: иди, гледај.
грегори: ма она њихова тетка... чим уђем, одма ме пропитује математiku.
оде најпре каћа, ња зреџори, алка, бајра. осџадоше сами малеш и сџаљин.
стаљин: јеси се помирио са алком?
малеш: откуд знам.
стаљин: боље курац у руци него пичка на грани.
(рече и уџиша се од смеха)
малеш: није она за мене. носи дугачке хаљине, псује, све ти каже у очи.
каћа ми се допада.
стаљин: и мени.
малеш: ми смо за њу клинци.
стаљин: само кад би тео...
малеш: а бајра? то се не ради.
стаљин: шта ја могу ако мене заволи?
малеш: немој, пусти. имаш милесу и кременку.
стаљин: то је прошло.
малеш: није фер према бајри. и мени се допада, али нећу.
стаљин: зато што не трза на тебе. а на мене трза.

13. игранка, опет

баи се завршио џвистџ и џочела нека лаџана сџвар. међу иџрачима били су малеш са алком и сџаљин са каћом.

алка: је л видиш негде бајру?
малеш: ц.
алка: иди десно.
малеш: зашто?
алка: морам да говорим са каћом.
малеш: зашто?

не одџоварајући, алка џа одџура у џравцу сџаљина и каће.

алка: (сѣаљину)
играј мало са малешом.
каћа: ја не умем да водим.
алка: ја ћу да водим.

оѣиљесаше алка и каћа. сѣаљин и малеш се ѣоѣледаше. најзад, сѣаљин диже руку малешу на раме и њих двојица заиѣраше. сѣаљин је имао краваѣу и ѣесно, окраћало одело, најрсло ѣод ѣазухом, а малеш ле-гендарну ѣласѣичну јакну, зелену ѣруѣасѣу мајицу и ѣлаве ѣаѣишке.

каћа: сви нас гледају.
алка: је л ти лепо са стаљином?
каћа: је л ти криво?
алка: мени?
каћа: иде са мном на акцију, знаш?
алка: ватајте се тамо, а не овде де бајра гледа.
каћа: није то због стаљина што не идем више са бајром.
(исѣери се)
мислила сам да ти је сад срце на месту.
алка: мени?
каћа: зар ти се не свића бајра?
алка: имам ја свога дечка.
каћа: учинило ми се...
алка: шта има да га љубиш пред капијом?
каћа: зар је бајра опасан?

алка ѣоѣледа сѣаљина и малеша и закикоће се.

алка: погле на шта личе, кретени!

оѣѣави каћу и враѣи се малешу.

стаљин: шта је тела?
каћа: ништа.

14. ХИТНА ПОМОЋ

бајра је седео њед шујом и свирао на гитари. грегори је хранио говедо. у дневној соби, алкина тетика проучавала је гомилу писмених задатака. алка је читала новине. милеса је на тераси просијирала веш.

алка: папа ђовани 23 на самрти. 86 му је година и његов живот није више у рукама лекара, него у божјим рукама. не искључује се фаталан исход.

тетка: не гњави ме, молим те. иди, ради нешто.

алка: где је уски?

тетка: откуд ја знам.

малеш се враћа из школе.

малеш: ко је измислио школу суботом, јебо му ја матер.

грегори: бајра, дај нам бициклу. ево, малеш ће да вози, нећу ја.

бајра: стрпи се до понедељка.

алка: да нацепкам дрва за потпалу?

тетка: не треба.

алка: тетка!

тетка: кажи.

алка: шта мислиш о бајри?

тетка: сад ти се он допада, а?

алка: није. откуд?

тетка: богами...

алка: пре, док ми нисмо дошли овде... је ли бајра... јел се туко с неким из краја?

тетка: није. зашто?

алка: де ћемо на летовање?

тетка: води нас теча у херцег нови, у радничко одмаралиште.

алка: како је тамо?

тетка: пусти ме да радим.

с новинама у руци алка сиђе у двористије.

алка: ученик испалио четири метка у наставника општетехничког образовања.

малеш: тако му и треба. да видим биоскопе.

и узе јој новине. алка њровири у шују код бајре.

алка: шта радиш?

бајра не рече ништа. алка оћвори њејкину шују, изнесе њањ и секиру.

малеш: сред лета цепа дрва.

алка: за потпалу.

(Њевуши кроз зубе)

доста је црних кошуља,
нек падне кукасти крст,
лаже фашистичка хуља
да корак није нам чврст.

малеш: то је оно, од стаљиновог ђалета...

алка: ушло ми у уши. где је стаљин?

малеш: знаш шта сам сањао? на новом београду, тамо иза блокова де нема ништа, пролази теретни воз и сви вагони до врха пуни воде, па пљуска ли, пљуска.

грегори: а зашто возе воду?

малеш: вруће је за јакну.

(скине јакну)

бајра: грегори, нахрани говедо!

грегори: јесам!

алка: милеса! сиђи часком!

милесин

отац: мрш, барабо!

милеса: то је алка, тата.

милесин

отац: без обзира.

милеса сиђе у дворшиће.

алка: слушај, реци каћи да остави стаљина.

милеса: јес, па да мисли да не могу без њега! боли ме дупе с ким иде!

алка: *(шајуће)*

кажи јој да га остави, убиће је бајра.

милеса: ја са њом не говорим. кажи јој ти...

алка: она ме не воли.

милеса: ни мене.

(оде)

бајра изађе из шуџе. у суседном дворишту неко је шесћерисао дрва. бајра засвира, али му се шесћера умеша у музику. остави жиџару. помази љоведо.

алка: идемо на летовање у херцег нови. а де ћете ви? на којој си ти години?

бајра: трећој.

алка: шта ћеш бити кад завршиш? адвокат?
(*sotto voce*)
ала серем.

бајра: судија уставног суда.

грегори: бајра, каће да ми скину гипс?

бајра: у понедељак.

грегори: и онда ћеш да ми вратиш бициклу?

уђе уски у двориште.

алка: де си био? хајдемо некуд.

уски: после вечере, гладан сам.

алка: не, одмах.

малеш: шта је теби данас?

алка: бајра, хоћеш с нама?
(*бајра неће*)

алка и уски одоше.

бајра: јеси видео каћу?

малеш: ц.

грегори: уу, што је досадно...

невидљива шесћера шесћерише. милеса залива цвеће. већ се био ухватио сумрак кад дођоше сџаљин и каћа. шихо су разговарали пред каишјом. бајра изађе на улицу.

бајра: (*сџаљину*)
склони се.

сџаљин се склони, а бајра убодје каћу ножем. дошћачише грегори и малеш.

малеш: их бре, бајра... да зовем хитну помоћ?

бајра: зови милицију.

малеш: да кажем да сам ја? ја сам малолетан.

бајра: губи се.
(добаци греди кључ од шуће)
 ево ти бицикла, на!

грегори: јел умрела?

стаљин: није, дише. зваћу хитну...
(оћрчи)

малеш: бајра, ја ћу... за грецу нема да бринеш... као да је мој рођени брат...
(малеш се њонаша у маниру сћива меквина, али не издржи, зајлаче)
 их бре, бајра... ниси треба, човече...

из дворишћиа завија говедо.

бајра: зови милицију.
иза уља дојуре амбуланћина кола. чује се завијајућа сирена.

15. крај

алка изађе у дворишћие носећи коске за говедо. сћалјин у дворишћиу једе јабуку. на оградѣ са уличне сћране налејљена је ѡсмрћница са каћином сликом.

алка: говедо, на! говедо!

стаљин: нема, отишли су, узео малеш грецу, говедо и бицикл и отишо. не може ни милиција да их нађе. је л ти жао?

алка: а?

стаљин: због малеша...

алка: малеш се игра стива меквина.

стаљин: ко је то?

алка: један...

улицом се ѡровезе цићан на колима ѡуним сћарудије,

циган: старо гвожђе купујем, старе крпе! акумулатори стари, казани од купатила стари! старо гвожђе, стари месинг, бакар купујемо!

алка: требало би да идеш на акцију уместо ње.

- стаљин: нисам луд.
- алка: да је то била милеса, убио би те њен отац.
- стаљин: што мене? шта сам ја крив? сви ме гледају овако, нико са мном не говори, не знаш алка, како се чудно осећам, нико, ама баш нико ме не разуме. осећам се као да сам испао из свемирског брода и нашао се на непознатој планети. око мене све тотални странци и онда наиђеш ти...
- алка: не ја, хвала лепо.
- и оде кући. у дневној соби уски је ѿпред огледалом свлачио ѿанићалоне и гаће.*
- алка: а ти тераш своје...
- уски: пао сам са бицикла на неко стакло, све сам дупе исеко.
- алка: ја ћу да ти то завијем.

крај